

Social-democrația după 1989

După Revoluția din 1989, perioada de tranziție de la comunism la democrație a fost gestionată, în mare parte, de partide cu vocație social-democrată.

Din punct de vedere cronologic, primul partid social-democrat apărut pe scena politică românească după căderea vechiului regim a fost Partidului Social Democrat Român (17 ianuarie 1990). PSDR s-a declarat continuator al social-democrației românești interbelice. Beneficiind de legitimitate istorică, PSDR nu a reușit, însă, să obțină și o legitimitate electorală aptă de a-l face să exercite o influență semnificativă asupra actului de guvernare. După o alianță temporară cu CDR, PSDR s-a aliat cu PD în vederea participării la alegerile parlamentare din 1996. Noua alianță, Uniunea Social Democrată a participat la guvernare în cadrul coaliției CDR-USD-UDMR, dar existența sa a fost de scurtă durată. După eșecul acestei guvernări, dezamăgit de colaborarea cu PD și confruntat cu riscul de a nu mai intra în Parlament, PSDR a decis în 2001 fuziunea cu PDSR și formarea Partidului Social-Democrat (PSD).

La 6 februarie 1990 s-a înscris în registrul partidelor politice Frontul Salvării Nationale, rezultat al transformării FSN din organ provizoriu al puterii de

stat în mișcare populară. În aprilie 1990 a avut loc prima Conferință Națională a FSN, care l-a ales în funcția de președinte pe Ion Iliescu. Deși a câștigat alegerile din 20 mai 1990, FSN era în pragul destrămării. Convenția Națională a FSN din 16-17 martie 1991 a fost momentul primei încercări de așezare pe baze doctrinare a partidului. Potrivit moțiunii „Un viitor pentru România”, FSN era definit ca un „partid de centru stânga care se inspira din valorile social-democrației moderne europene”.

Convenția FSN din 27-29 martie 1992 a fost momentul în care diferențele de viziune au determinat divizarea FSN. Susținătorii moțiunii „Viitorul - Azi” au câștigat în urma votului iar Petre Roman a devenit președintele FSN. Grupul celor care au pierdut alegerile în interiorul FSN s-a desprins și a format un nou partid, Frontul Democrat al Salvării Naționale. La prima Conferință Națională a noului partid, care a avut loc în 27-28 iunie 1992, s-a hotărât susținerea lui Ion Iliescu pentru alegerile prezidențiale.

Susținătorii moțiunii „Viitorul- Azi”, deși au reușit să se impună în interiorul FSN, au pierdut alegerile parlamentare din 1992. Ulterior, FSN și-a schimbat denumirea în Partidul Democrat (PD).

La alegerile parlamentare din 27 septembrie 1992 FDSN, proaspăt înființat după sciziunea FSN, a obținut primul loc, iar Ion Iliescu a devenit președintele României cu 61,5% din voturi.

La un an de la constituire, FDSN și-a reafirmat orientarea social-democrată, cu prilejul Conferinței Naționale din 9-10 iulie 1993, când și-a schimbat denumirea în Partidul Democrației Sociale din România. Totodată s-a realizat și fuziunea prin absorbție cu Partidul Solidarității Sociale, Partidul Republican, Partidul Cooperatist și Partidul Socialist Democratic din România.

Aflat la guvernare în legislatura 1992-1996, PDSR a suferit un proces accentuat de erodare și a pierdut alegerile din toamna anului 1996. Între anii 1996-2000, PDSR s-a aflat în opoziție, perioadă în care a acumulat o experiență extrem de importantă și și-a construit în mod realist și pragmatic strategia pentru a reveni la putere.

În anul 2000, PDSR împreună cu PSDR și PUR, partid de orientare social-liberală, au constituit Polul Democrației Sociale din România (7 septembrie 2000). Acest bloc electoral a câștigat alegerile legislative din noiembrie 2000. Una dintre clauzele contractului politic dintre PDSR și PSDR a fost prevederea potrivit căreia, după alegeri, se va realiza fuziunea dintre cele

două partide social democrate. Astfel, în iunie 2001 pe scena politică are loc o importantă clarificare a zonei de centru-stânga, prin constituirea Partidului Social Democrat, rezultat din unificarea celor două partide.

La Congresul de constituire a PSD, Adrian Nastase a afirmat voința politică a noii formațiuni de a reprezenta social-democrația modernă, dinamică, racordată la problemele și prioritățile actualității.

Preocuparea pentru conexarea doctrinară a PSD la noile realități a determinat apariția în 2002 a documentului „Spre normalitate – o viziune social-democrată modernă privind viitorul României”, material care propune principalele direcții de acțiune ale perioadei post- tranziție.

La reuniunea de la Snagov din februarie 2003, președintele PSD, Adrian Nastase a afirmat că se consacră astfel refacerea unității social-democrate pe baze ideologice clare și neconflictuale, precum și concilierea dintre tradiția și modernitatea stângii democrate românești. Procesul de unificare și modernizare a stângii democrate românești a favorizat apropierea PSD de structurile social-democrate internaționale – Internaționala Socialistă și Partidul Socialiștilor Europeni. În iunie 2005 PSD a devenit membru cu drepturi depline în cadrul Partidului Socialiștilor Europeni. PSD a dezvoltat relații consistente de colaborare cu partidele social-democrate europene,

semnificative în acest sens fiind reuniunile grupurilor parlamentare de lucru româno – germane (PSD-SPD). PSD a semnat acorduri de cooperare și parteneriat cu partide membre ale familiei social-democrate, având o agendă consistentă de întâlniri bilaterale cu conducerea principalelor formațiuni ale Internaționalei Socialiste.

Perioada 2000-2004 a fost extrem de importantă pentru afirmarea și consolidarea PSD ca unic reprezentant al social-democrației în România. Pe de altă parte însă, supus unui inerent proces de erodare ca urmare a actului guvernării, PSD a intrat în opoziție în urma alegerilor din noiembrie 2004. La Congresul din aprilie 2005 a fost desemnată noua conducere a partidului, iar noul președinte, Mircea Geoană a afirmat dorința PSD de a-și consolida baza doctrinară și de a face o opoziție constructivă în perioada următoare.